

**Sprawozdanie merytoryczne z realizacji zadania pt.
„Działalność edukacyjna Ośrodka Edukacji Ekologicznej w Szymbarku”
wg harmonogramu rzeczowo – finansowego
umowy nr WFOŚ/D/483/6/2010**

1. Działalność edukacyjna

W roku 2010 (w okresie od stycznia do grudnia) z warsztatów z edukacji ekologicznej, organizowanych przez Ośrodek Edukacji Ekologicznej w Szymbarku skorzystało **157 grup** dzieci i młodzieży szkolnej z opiekunami, łącznie **2 762 osoby**. Były to warsztaty:

• pięciodniowe	15	grup
• trzydniowe	22	grupy
• dwudniowe	4	grupy
• Projekt „Lato z Polską”		1 grupa
• wakacje	4	grupy
• dzieci z terenów popowodziowych	2	grupy
• jednodniowe	52	grupy

Warsztaty jednodniowe:

Warsztaty z wyjściem do rezerwatu „Szczyt Wieżycy”;

Warsztaty wyjazdowe do szkół z terenu Kaszubskiego Parku Krajobrazowego (głównymi tematami były: topografia, recykling i hydrobiologia);

Dzień dziecka z OEE;

"Radunia wczoraj, dziś i jutro". Głównym celem projektu była edukacja ekologiczna młodzieży, mająca na celu uzmysłowienie wpływu działalności człowieka na obecny i przyszły stan rzeki Raduni. Do programu zaproszone zostały gimnazja z gmin leżących w zlewni Raduni (Gimnazjum w Sierakowicach, Zespół Szkół im ks. Antoniego Arasmusa w Kiełpinie, Zespół Szkół im Ziemi Kaszubskiej w Goręczynie, Gimnazjum Nr 2 w Kartuzach i Gimnazjum im Jana Pawła II w Somoninie, które było głównym realizatorem projektu). Projekt został sfinansowany przez Związek Międzygminny Gmin Dorzecza Rzeki Raduni.

W trakcie realizacji projektu młodzież uczestniczyła w:

- prelekcji na temat „Gospodarki wodnej Gminy Stężycy”;
- wycieczce do elektrowni wodnej w Rutkach i Straszynie;
- wycieczce do oczyszczalni ścieków w Kartuzach;
- wizycie w Nadleśnictwie Kartuzy;
- warsztatach z edukacji ekologicznej „Woda źródłem życia” w Ośrodku Edukacji Ekologicznej w Szymbarku, które przeprowadziła dr Małgorzata Łukasiewicz-Gniotyńska.

W dniach 07.12.2010 – 21.12.2010 Edukacji Ekologicznej w Szymbarku zorganizował „Zimowe warsztaty z edukacji ekologicznej”.

W przedsięwzięciu wzięły udział wszystkie szkoły z terenu gminy: Zespół Kształcenia i Wychowania w Stężycy, Zespół Kształcenia i Wychowania w Kamienicy Szlacheckiej, Szkoła Podstawowa w Gołubiu, Zespół Kształcenia i Wychowania w Klukowej Hucie oraz Zespół Kształcenia i Wychowania w Szymbarku – razem 28 grup o łącznej liczbie uczestników 665. Tematyka zajęć była dopasowana do wieku uczestników i przedstawiała się następująco:

* **Przedszkola i zerówki:** „Zimowe kłopoty roślin zwierząt” – na warsztatach dzieci dowiedziały się m.in. jaka jest geneza istnienia pór roku, co w przyrodzie dzieje się zimą, jak zwierzęta radzą sobie w tym okresie i jak zmienia się ich behavior oraz w jaki sposób dokarmiać zwierzęta, by im nie szkodzić. W trakcie zajęć uczestnicy sporządzili karmę dla ptaków, która została zawieszona na drzewach przy szkole, w miejscach umożliwiających obserwacje ornitologiczne z okien.

* **Szkoły podstawowe:** „Owady zimą” – uczniowie dowiedzieli się w jakich stadiach rozwojowych zimują owady, co zimą robią mrówki, gdzie można spotkać galasówki dębianki, jak zimą radzą sobie larwy owadów wodnych. Na warsztatach pt. „Jak ptaki spędzają zimę?” podopieczni poznali

przystosowania ptaków do zimy, dowiedzieli się dlaczego ptaki wędrują, jakie gatunki zimują w Polsce i w jaki sposób sobie radzą z niską temperaturą.

* **Gimnazja:** „*Zimowe ciekawostki przyrodnicze*” – młodzież poznała ciekawostki takie jak np.: we florze Polski występują rośliny kwitnące zimą, w czasie zimy przypada okres godowy wielu mieszkańców lasów (np. kruki zakładają gniazda w lutym), dlaczego leśnicy zimą szukają drzew opukiwanych przez dzięcioły, itp. Zajęcia pt. „*Formy ochrony przyrody w województwie pomorskim*” przybliżyły uczestnikom tematykę z zakresu: bogactwa przyrodniczego swojego regionu, krajowych form ochrony przyrody, przykładów form ochrony przyrody w województwie pomorskim oraz europejski program Natura 2000.

Zależnie od warunków pogodowych warsztaty były prowadzone w warunkach kameralnych lub w terenie.

WARSZTATY Z EDUKACJI EKOLOGICZNEJ ORGANIZOWANE PRZEZ OŚRODEK EDUKACJI EKOLOGICZNEJ W SZYMBARKU OD STYCZNIA DO GRUDNIA 2010 ROKU

167 odpłatnych warsztatów przeprowadzili instruktorzy:

Wojciech Kobiela – 2 zajęcia [tematyka warsztatów: „*Ekosystem leśny*”; „*Lasy okolic Szymbarka*”]

Ilona Kozłowska – 7 zajęć [tematyka warsztatów: „*Przetwarzanie śmieci – recykling*”; „*Segregacja i recykling*”; „*Ekologia w praktyce – co to jest recykling*”; „*Jak wyprodukować papier czerpany z makulatury*?”]

Władysława Lorbiecka – 15 zajęć [tematyka warsztatów: „*Gospodarcze wykorzystanie gleby*”; „*Gleba jako ważny element środowiska*”; „*Rola gleby w środowisku oraz zagrożenia wynikające z eksploatacji surowców*”]

dr Małgorzata Łukaszewicz-Gniotyńska – 9 zajęć [tematyka warsztatów: „*Woda źródłem życia*”; „*Było sobie życie*”]

Łukasz Łukaszewicz-Gniotyński – 11 zajęć [tematyka warsztatów: „*Flora i fauna Jeziora Ostrzyckiego*”; „*Woda źródłem życia*”; „*Ciekawostki hydrobiologiczne KPK*”; „*Co się kryje w kropli wody*?”; „*Organizmy wodne i ich środowisko życia*”; „*Badanie klasy czystości wody Jeziora Ostrzyckiego*”]

mgr Adam Michalak – 38 zajęć [tematyka warsztatów: „*Orientacja w terenie, mapa, kompas, GPS*”; „*<<Dzień Ziemi>> – ptaki zwiastuny wiosny*”; „*<<Dzień Ziemi>> – ptaki wskaźnikami czystości środowiska*”; „*Nauka rozpoznawania gatunków ptaków*”; „*Przystosowania ptaków do zimy. Ochrona ptaków*”]

Jarosław Pawlikowski – 6 zajęć [tematyka warsztatów: „*Ekosystem leśny*”; „*Las jako ekosystem odpowiadający za podtrzymanie życia na ziemi*”; „*Lasy Pojezierza Kaszubskiego*”; „*Lasy Nadleśnictwa Kartuzy*”]

mgr Anna Peichert – 6 zajęć [tematyka warsztatów: „*Walory przyrodnicze na terenie KPK*”; „*Formy ochrony przyrody w województwie pomorskim*”]

mgr Monika Plewa- 13 zajęć [tematyka warsztatów: „*Jak ptaki spędzają zimę*?”; „*Ptaki i ich pióra*”; „*Jakie ptaki spotykamy zimą*?”; „*Po co dokarmiamy ptaki*?”; „*Jaki to ptak*?”; „*Ptaki – zwierzęta upierzone*”; „*Marzec okresem przelotów i początkiem okresu lęgowego*”]

mgr Agnieszka Przesmycka – 5 zajęć [tematyka warsztatów: „Zimowe kłopoty roślin i zwierząt”]

dr Elżbieta Sontag – 6 zajęć [tematyka warsztatów: „Różnorodność świata owadów”; „Jak owady spędzają zimę?”]

mgr Jarosława Trapkowska – 2 zajęcia [tematyka warsztatów: „Podchody przyrodnicze”]

Edmund Ulenberg – 13 zajęć [tematyka warsztatów: „Pokrywa lodowa-czas trwania”; „Klatka meteorologiczna – wyposażenie”; „Przyrządy zakresu limnologii”; „Badania laboratoryjne wód jeziornych”; „Przedwiośnie w klimatologii”; „Gospodarcze wykorzystanie jezior”; „Rola Jezior Raduńskich w krajobrazie Kaszub”]

dr Sławomir Zieliński – 34 zajęcia [tematyka warsztatów: „Ziemia planetą owadów”; „Różnorodność świata owadów”; „Zima w świecie owadów”]

Pozostałe zajęcia przeprowadzili pracownicy Ośrodka w ramach godzin pracy:

- **mgr Monika Rekowska**
- **Mateusz Drężek**

Były to:

- ❖ Przeprowadzenie warsztatów terenowych, ze szczególnym naciskiem na tematykę ochrony przyrody w KPK.
- ❖ Organizacja i przeprowadzenie ognisk na terenie OEE.
- ❖ Organizacja, przeprowadzenie warsztatów i podsumowań o: formach ochrony przyrody, lesie, ptakach drapieżnych, recyklingu, problemach zanieczyszczeń wód, powietrza, gleby, alternatywnych źródłach energii, porostach, racjonalnej gospodarce odpadami.

2. Wykorzystanie dofinansowania działalności edukacyjnej OEE

Wynagrodzenia

W ramach tego punktu zostały opłacone osoby prowadzące Ośrodek, sprzątanie i konserwację obiektu.

Wynagrodzenie instruktorów

Płace dla instruktorów za przeprowadzenie 167 zajęć.

Obsługa księgową

Opłacona obsługa księgową do momentu utworzenia PZPK

Koszt energii elektrycznej, wody, wywozu odpadów, ogrzewania, bieżących napraw i remontów, itp.

W tym punkcie zostało zapłacone za zużycie energii elektrycznej, dostarczenia wody i odbioru ścieków, olej opałowy na ogrzanie obiektu i wody, selekcję odpadów prowadzona w szkole i zbiórka w terenie na ścieżkach, wywóz odpadów stałych, modernizację instalacji centralnego ogrzewania, zakupiono materiały do remontu biura (tapeta, klej, taśma, pędzle, farby, wałek), materiały do bieżących napraw (farba, wałki, rączki, kuweta, silikon, wyciskacz), materiały do remontu mieszkania służbowego (farby, emulsja), oraz wykonany remont 6 pokoi i sali wykładowej z wykorzystaniem własnych materiałów na parterze OEE w Szymbarku.

Remont pomieszczeń był konieczny ze względu na fatalny stan ścian.

Utrzymanie samochodu służbowego

Sprawnie funkcjonujący samochód umożliwia wyjazdy służbowe. Niejednokrotnie pojazd ratuje zdrowie podopiecznych przebywających na terenie Szkoły, np.: gdy zachodzi potrzeba odwiezienia ich do szpitala.

Opłaty telekomunikacyjne

Telefony stacjonarny i komórkowy są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania placówki, łącze internetowe ułatwia szybkie zdobywanie informacji wykorzystywanych podczas warsztatów z edukacji ekologicznej oraz kontakt ze szkołami i innymi ośrodkami.

Zakup środków czystości, pranie i zakup pościeli

Utrzymanie czystości obiektu musi być przestrzegane ze względu na przepisy sanitarne i względy estetyczne.

Atestowanie gaśnic, ubezpieczenia, okresowe przeglądy, zabiegi DDD, usługi kominiarskie i p.poż.

W tym punkcie pokryto koszty ubezpieczenia nakładów inwestycyjnych, samochodu, usług kominiarskich, przegląd przewodów kominowych, zabiegi DDD, przeglądy i konserwacje gaśnic.

Prenumerata prasy ekologicznej, wywołanie zdjęć, zakup pomocy dydaktycznych, materiałów biurowych i fotograficznych oraz nagród dla uczestników konkursów i zajęć dydaktycznych.

Potrzebę zakupu walizek Eko-Badacza zgłosił instruktor, który prowadzi warsztaty „Woda źródłem życia”. Warsztaty te cieszą się ogromnym zainteresowaniem. Dotychczas używane odczynniki albo zostały wyczerpane, albo są przeterminowane. Zwłaszcza w okresie zimowym na zajęciach bardzo często odbywa się badanie chemiczne wody z różnych stanowisk i porównywanie parametrów.

Przenośny komputer w OEE w Szymbarku jest bardzo przydatny i często wykorzystywany przez instruktorów podczas prowadzenia warsztatów z edukacji ekologicznej, zwłaszcza w połączeniu z projektorem multimedialnym, który znajduje się na stanie ośrodka. Długie jesienne i zimowe oraz wczesnowiosenne wieczory zostaną znacznie wzbogacone przez ten rodzaj przekazywania wiadomości. Przenośny komputer przyda się także podczas badań naukowych w terenie i prelekcji w innych placówkach.

Doposażenie kuchni i pomieszczeń Ośrodka, zakup materiałów eksploatacyjnych oraz sprzętu do pracy w terenie, zagospodarowanie terenu przy OEE. Wyposażenie pomieszczeń (krajalnica, materac, pokrowiec, wykładzina).

Zakup laminatora, gilotyny, niszczarki-doposażenie biura.

Stałym punktem planu pobytu w OEE jest ognisko. Do czynności tej niezbędny jest zakup drewna. Zakup karniszy dyktowany był złym stanem technicznym dotychczas wykorzystywanych. Karnisze były używane od początku istnienia naszej placówki.

Organizacja pobytu dzieci z terenów powodziowych w OEE (wyżywienie i realizacja programu edukacji ekologicznej).

W ramach tego punktu zostały pokryte koszty pobytu w OEE dzieci z terenów powodziowych z województwa świętokrzyskiego – dwie grupy w miesiącu wrześniu.

3. Efekt ekologiczny

Przeprowadzono warsztaty z edukacji ekologicznej ze **157 grupami** dzieci i młodzieży szkolnej na różnych poziomach nauczania z opiekunami, o łącznej liczbie osób **2 762**.

Podczas warsztatów z edukacji ekologicznej w warunkach zróżnicowanego środowiska przyrodniczego, nad wodą, w lesie, na polach uprawnych, łąkach uczestnicy obserwowali relacje, jakie zachodzą pomiędzy ochroną przyrody i krajobrazu, a społeczną i gospodarczą działalnością człowieka, zapoznając się jednocześnie z walorami przyrodniczymi, krajobrazowymi, historycznymi i kulturowymi regionu (śpiewanie pieśni kaszubskich z zespołem ludowym), zdobyli także praktyczne umiejętności orientacji w terenie (na zajęciach z topografii). Podczas zajęć z recyklingu nauczyli się zasad segregowania i wykorzystania odpadów. Na warsztatach z botaniki nauczyli się rozpoznawać pospolite gatunki i zdobyli umiejętność korzystania z kluczy. Na zajęciach z ornitologii poznali ptaki okolic Szymbarka i nauczyli się rozpoznawać je po wyglądzie zewnętrznym i wydawanych głosach. Poznali również podstawowe zasady zachowania się w terenie i prowadzenia bezpiecznych obserwacji oraz sprzęt przydatny do wypraw przyrodniczych.